

Kontrollutvalet

Bergen, 14. mars 2013

Innkalling til møte i kontrollutvalet

Det vert med dette kalla inn til møte i kontrollutvalet

Mandag 18. mars 2013 kl. 14.00

Møtet vert å avvikla som telefonmøte

Det vert sendt ut eigen prosedyre for korleis telefonmøtet skal gjennomførast.

Dersom nokon av medlemmene ikkje kan møte og må melde forfall, vert dei bedne om å gjere dette så tidleg som råd er til Kari Nygard, tlf. 55 23 94 06 / 916 64 183, kari.nygard@hfk.no eller til Hogne Haktorson, tlf. 55 23 94 / 911 05 982, hogne.haktorson@hfk.no. Det er planlagt at Kari Nygard møter frå sekretariatet på dette møtet.

Til varamedlemmer er denne innkallinga å sjå på som ei orientering.

Dersom det vert aktuelt at varamedlemmer må møta, vil det bli gjeve nærmare beskjed.

Sølvi Ulvenes (s)
-kontrollutvalsleiar-

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Kari Nygard
Seniorrådgjevar

Vedlegg: Sakliste

Kopi: Varamedlemmer til kontrollutvalet
                  Ordførar i Kvinnherad kommune
                  Deloitte AS
                  Rådmannen i Kvinnherad kommune

(har møte- og talerett)
(har møte- og talerett)

Sakliste:

Saknr.	Sak	Merknad
08/13	Godkjenning av innkalling og sakliste	
09/13	Søknad om revidert budsjett for kontrollutvalet	
	Ymse	

SAKSFRAMLEGG

Til: Kontrollutvalet

Dato: 18. mars 2013

Sakshandsamar: Kari Nygard

Kopi til:

Sak: 09/13

09/13 SØKNAD OM REVIDERT BUDSJETT FOR KONTROLL OG TILSYNSARBEIDET I 2013.

Bakgrunn for saka:

I kontrollutvalet sitt møte 18.02.13 vart vedtak i sak vedr. budsjett for kontrollutvalet for 2013 lagt fram som melding. Oversyn over KUV-budsjettet med oppsett / fordeling på enkeltpostar var og lagt ved, saman med notat som syner kva som er disponibelt innanfor den ramma som er gjeve av kommunestyret. I notatet er og spørsmål om moms skal reknast som del av ramma eller ikkje teke opp.

I møteprotokollen frå kontrollutvalsmøte 18.02.13 er dette ført:

Nr.	Melding frå:	Melding vedr.:
1	Kommunestyret	<p>Aktuelle vedtak å melda til kontrollutvalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedtak i sak vedr. budsjett for kontrollutvalet for 2013. Det er gjeve ei ramme på kr. 827.000,- (brutto) for 2013, og kontrollutvalet får fullmakt til å organisera kontrollarbeidet innanfor budsjetttramma. • Oppsett budsjett for kontrollutvalet sitt budsjett for 2013. • Notat som syner budsjettstoda for kontrollutvalet var og lagt fram. <p>Ordførar var med i drøftinga av denne saka. Det vart drøfta at moms er lagt inn som del av ramma, og difor reduserer disponibelt budsjett med kr. 170.000. Ordførar opplyste at moms-spørsmålet ikkje hadde vore drøfta då kommunestyret gjorde vedtak, men at oppfatninga var at kontrollutvalet skulle <u>disponera</u> ei ramme på kr. 827.000.</p> <p><u>Konklusjon:</u> Sekretariatet får i oppgåve å ta føring av moms opp som spørsmålstilling med økonomisjef. Om det ikkje let seg gjera å føra tilbake moms på annan post i rekneskapen, ber kontrollutvalet om at det vert utarbeida sak om ekstraløyving til kontrollutvalet til neste møte.</p> <p>Prosessen med budsjettetthandsaminga i formannskap / kommunestyre vart gjennomgått og drøfta. Ein drøfta og korleis denne prosessen skal gjennomførast for seinare år. I forståing med ordførar skal sak om budsjett til kontrollutvalet takast opp før totalbudsjettet til kommunen.</p> <p><u>Konklusjonen</u> vart at prosessen skal leggast opp på same måte til hausten, og at budsjettframlegget frå kontrollutvalet skal sendast til kommunestyret ved ordførar. Budsjettframlegget frå kontrollutvalet skal så takast opp <u>før</u> kommunestyret tek opp total-budsjettet til kommunen.</p>

VEDTAK:

Vedr. melding nr. 1: Budsjett for kontrollutvalet.

- Sekretariatet får i oppgåve å ta føring av moms opp som spørsmålstilling med økonomisjef. Om det ikkje let seg gjera å føra tilbake moms på annan post i rekneskapen, ber kontrollutvalet om at det vert utarbeida sak om ekstraløyving til kontrollutvalet til neste møte.
- Prosessen med budsjett for kontrollutvalet skal leggast opp på same måte til hausten, og at budsjettframlegget frå kontrollutvalet skal sendast til kommunestyret ved ordførar. Budsjettframlegget frå kontrollutvalet skal så takast opp før kommunestyret tek opp totalbudsjettet til kommunen.

*****

Etter møtet i kontrollutvalet sende sekretariatet særutskrift av saka over til Kvinnherad kommune v/kommunalsjef Kjell Nygård, med kopi til ordførar og rådmann. Påskrift i oversendingsmailen var: «*Ber om at kontrollutvalet v/sekretariatet får ei tilbakemelding om spørsmålstillinga som er teke opp i utvalsmøte 18.02.13, vedr. budsjett for 2013.*» Ein forventa difor ei tilbakemelding frå administrasjonen før kontrollutvalet gjorde det dei bad om som neste alternativ; «at det vert utarbeida sak om ekstraløyving til kontrollutvalet til neste møte».

Det kom inga tilbakemelding. I staden vart det lagt fram sak for formannskapet, med saksutgreiing frå rådmann (utan innstilling), til møte 07.03.13. Formannskapet gjorde vedtak og innstilte til kommunestyret. Saka er sett opp på saklista i KST-møte 21.03.13 (sak 12/13). Ved å ta saka opp på denne måte fører det til at ein legg opp til avgjerd utan at kontrollutvalet får koma med sine innspel. Kontrollutvalet er såleis fråteken moglegheit til å grunngje nærmare kva konsekvensane vert dersom det vert vedteke å halda fast på tildelt ramme for KUV-budsjettet.

I samråd med kontrollutvalet tok sekretariatet kontakt med ordførar 13.03.13, og bad om at saka ikkje vert teke opp på dette kommunestyremøtet. Ordførar har svara slik tilbake:

«Kontrollutvalet

V/Kari Nygård

Hei, her kjem tilbakemelding.

Gjeld sak 12 til kommunestyre 21 mars:

Søknad om revidert budsjett for kontroll og tilsynsarbeid i 2013.

Saka går slik den er sett opp på saklista til møte 21 mars ,kommunestyre kan trekka sak 12 dersom fleirtal meiner det.»

For at kommunestyret skal få naudsynte opplysningar å fatta vedtak i saka på, har kontrollutvalet og sekretariatet funne det rett å innkalla til ekstraordinært kontrollutvalsmøte på denne saka. Dette fører og mellom anna til meirkostnad for KUV-budsjettet. Planen var å ta denne saka opp på kontrollutvalet sitt neste ordinære møte, etter at opplysningar om moms-føring var innhenta frå administrasjonen.

Drøfting:

Aktuelle opplysningar som bør drøftast og leggast fram som opplysningar i saka:

Om moms-spørsmålet.

I kontrollutvalet sitt budsjettforslag var det budsjettert med nøkterne kostnader inkl. både momskostnad og momskompensasjon.

- Det er ikkje momsutgifta i seg sjølv som er problemstillinga.
- Vanskane ligg i at den momskompensasjonen som Kvinnherad kommune mottek for kontrollutvalet si verksemد, ikkje kjem til fråtrekk på kontrollutvalet sitt budsjett, direkte eller inndirekte.
- Når budsjettet vert redusert, i tillegg til at refusjon for momskostnaden ikkje vert tilgodesett for kontrollutvalet, så vert eit nøkternt budsjettforslag svært avskore.
- Henvendinga frå utvalet galldt i første omgang «berre» å få tolka tildelt budsjett, og få avklaring på om det var slik.

At utvalet tenkte momskompensasjon vart tilgodesett for utvalet, var ikkje så forunderleg, ettersom:

- Kostnadane med kontrollutvalet si verksemد skal rapporterast årleg i KOSTRA (Kommune – Stat – Rapportering). I vegleiar for kva som skal takast med i rekneskapsrapporteringa står m.a. dette: «Utgifter og **inntekter** knyttet til kommunens kontrollutvalg etter kommuneloven § 77 og revisjon etter kommuneloven § 78. Herunder møtegodtgjørelse og andre utgifter knyttet til møteavvikling i kontrollutvalget, utgifter knyttet til kontrollutvalgssekretariatet, og utgifter knyttet til regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.»
- Jmf. vår uthaving skal også inntekter inngå i rekneskapsrapporteringa, slik at ein får synleggjort den reelle kostnaden (netto) med kontrollutvalet si verksemد. Momskompensasjon er ei slik inntekt
- Det er andre kommunar som praktiserar at både momsutgift og momskompensasjon vert integrert i kontrollutvalet sitt budsjett, direkte eller inndirekte.

Utslag for kontrollutvalet:

- Avdelingar med eigne tilsette har gjerne lite momsutgifter (til drift).
- Kontrollutvalet er avhengig av å kjøpa alle sine tenester. Såleis vert moms-andelen ein større del av kontrollutvalet sitt budsjett, samanlikna med mange andre verksemder.
- Derfor vart det bede om ei avklaring. Så var det tenkt at utvalet sjølv skulle førebu ei sak dersom momskompensasjonen ikkje var tilgodesett ifm. si budsjettmessige løying.

Om kva budsjett-forslag for kontrollutvalet inneheld, og kva den tildelte ramma inneheld:

Då kontrollutvalet handsama sitt budsjettframlegg for 2013 i møte 11.09.12, var utvalet svært merksam på at det berre vart lagt til grunn å berekna kostnader til absolutt eit minimum av oppgåver som skulle gjennomførast i 2013. Drøftinga gjekk på at postane for møtegodtgjersle, tapt arbeidsforteneste, abonnement, kurs- og reiseutgifter er kostnader som ikkje bør reduserast meir, ut frå at det vil gå ut over aktiviteten i kontroll- og tilsynsarbeidet. Desse postane er og gjeve aksept for innanfor ramma som kommunestyret har gjeve. Kostnader med sekretariatstenester er det og gjeve aksept for ut frå kontrollutvalet sitt forslag.

Dei postane som som det er gjort endringar innan og skore ned på av kommunestyret, er konsulenttenester / andre konsulenttenester (post 11953 og 12701) i vedlagde oppsett. Desse to postane er det som gjeld revisjonstenester. I kontrollutvalet sitt forslag var det her sett opp kr. 631.100 til å dekka revisjonskostnader «i tråd med revisjonsavtale, som omfattar fastpris på rekneskapsrevisjon og ramme på 400 timer til forvaltningsrevisjons- og selskapskontrollprosjekt. I KUV-forslaget er det og sett opp kr. 100.000 «for uforutsette prosjekt innan forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, samt oppgåver for kontrollutvalet utanom det som er planfesta.

Då kommunestyret vedtok ramma for kontrollutvalet sitt budsjett for 2013 vart nok ikkje dei einskilde postane drøfta og teke stilling til. Det er difor uvisst om kommunestyret var klar over kva som låg i den ramma som vart gjeve til kontrollutvalet. Post for kjøp av revisjonstenester vart skore ned til kr. 215.000. Kostnad med fastpris for rekneskapsrevisjonsarbeid er kr 196.000. Det er såleis att kr. 19.000 til arbeid med forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, som og er lovpålagde oppgåver for kontrollutvalet. Riktignok vart det innanfor ramma rom for kr. 100.000 som kontrollutvalet hadde berekna til «uforutsette oppgåver», men likevel er det uråd at kontrollutvalet skal kunna ivareta oppgåvene sine i tilstrekkeleg grad med kr 119.000, disponibel til pålagt arbeid med forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Kommunestyret har rett nok gjort vedtak om at «*Kontrollutvalet får tildelt budsjett på kr. 827.000,- (brutto). Kontrollutvalet får fullmakt til å organisera kontrollarbeidet innanfor budsjettramma.*»

Når det er vedteke at KUV-budsjettet skal førast som brutto-budsjett inneber det at moms-utgifter på kr. 170.000 ikkje er «disponible» til bruk for kontrollutvalet.

Det var dette utgangspunktet kontrollutvalet drøfta på sitt møte 18.02.13, og som er bakgrunnen for at saka kjem opp på nytt. Kontrollutvalet ser ikkje korleis ein kan organisera eit tilfredstillande kontrollarbeid med den ramma som er gjeve.

Korleis skal budsjettframlegget frå kontrollutvalet leggast fram for kommunestyret ?

Kontrollutvalet er heilt innforstått med det som står i reglementet om budsjettprosessen:

«Kontrollutvalet gjev tilråding om budsjett for drift av kontrollutvalet. Denne tilrådinga vert av formannskapet vurdert innarbeidd i formannskapet sitt samla framlegg til budsjett. Tilrådinga frå kontrollutvalet skal følgje budsjetsaka til kommunestyret.»

Dette følgde og kontrollutvalet opp då budsjettframlegget vart sendt over til kommunestyret v/ordførar i mail 01.10.12. med påskrift: *«Ber om at framlegg til budsjett, saman med saksframlegg og særutskrift følgjer saka til kommunestyret.»*

At kontrollutvalet sitt budsjett vart sett på saklista til kommunestyret i eit møte før sjølve budsjettmøtet, var ikkje eit ønske frå kontrollutvalet. Tidlegare år har framlegget til budsjett frå kontrollutvalet, følgd med budsjetsaka via formannskapet fram til kommunestyret. Kontrollutvalet vil at ein skal følgje reglementet med at *«tilrådinga frå kontrollutvalet skal følgja budsjetsaka til kommunestyret»*. Det som er viktig når det gjeld kontrollutvalet sitt budsjett er at ikkje rådmann / administrasjonen går inn og uttaler seg om rammene til kontrollutvalet og såleis påvirkar kor mykje administrasjonen sjølv skal bli revidert.

Elles er det naturleg at eigne saker som påverkar det samla budsjettet, som til dømes eigenbetalingssatsar og kontrollutvalet sitt budsjett, vert handsama før totalbudsjettet. Men det kan løysast med kva rekkefølgje sakene blir sett opp i «budsjettmøtet» til kommunestyret. Det må ikkje leggast til møtet før, sjølv om nokre kommunar og gjer det med kontrollutvalet sitt budsjett, til dømes Øygarden kommune.

Kontrollutvalet vil peika særleg på den innleiane setningen i avsnittet om budsjettahandsaming i reglementet:

«Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalet har eit ressursgrunnlag som er tilpassa utvalet sine oppgåver og ansvarsområde.»

Vidare heiter det i «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 9 om kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon»:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel.» (understrekning er gjort av sekretariatet).

Denne formuleringa i forskriftera viser at kommunestyret har eit særskilt ansvar for å setja seg inn i, og ta stilling til, kva oppgåver kontrollutvalet sitt ramme-budsjett skal dekka. Det er kommunestyret, og kun kommunestyret, som kan ta avgjelder om kva oppgåver som skal ligga inne i dei midlar som kontrollutvalet skal ha til disposisjon for å utføra sitt arbeid (på vegne av kommunestyret). Dette igjen til det som er nemnt over at rådmann / administrasjonen ikkje skal påverka «kor mykje ein vil bli revidert». Formannskapet kan innstilla når det gjeld kontrollutvalet sin ressurs-omfang, men kommunestyret kan ikkje fråskriva seg sitt ansvar til å vurdera denne innstillinga nøye. Dette fordi formannskapet og er eit underordna organ under kommunestyret, som og kan verta aktuelt «å revidera» (Døme: Kor vidt formannskapet handlar ut frå delegerte fullmakter gjeve av kommunestyret.)

Spørsmål om kontrollutvalet startar opp prosjekt utan å ha løyving på plass ?

Dette spørsmålet er blitt reist i debatten om økonomiske rammer for kontrollutvalet. Kontrollutvalet starta opp og bestillte forvaltningsrevisjonsprosjekt i møte 19.11.12. Bestillinga av prosjektet var med bakgrunn i *«Plan for forvaltningsrevisjon 2012 – 2016 for Kvinnherad kommune»*, som vart samrøystes vedteke av kommunestyret i møte 14.06.2012, sak 54/12.

Prosjektet som vart valgt av kontrollutvalet vart nøyne vurdert før oppstart. Det vart innhenta informasjon frå administrasjonen om dei to øverste prosjekta på prioritert liste:

- Forvaltningsrevisjon av vedtaksoppfølging
- Forvaltningsrevisjon av internkontroll

Ut frå dei opplysningane som kontrollutvalet fekk om kva som ville vera mest hensiktsmessig og av størst verdi for kommunen, var prosjekt med forvaltningsrevisjon av internkontroll valgt og starta opp. I ettertid har kontrollutvalet fått tilbakemelding både frå politikarar og administrasjonen om at rapport frå eit slikt prosjekt vil vera eit nyttig reiskap for at internkontrollen i Kvinnherad kommune kan bli ivareteke og kvalitetsmessig sikra. Prosjektet vart starta opp i 2012 for å nyta ein liten rest av ledige midlar i 2012. Vidare var kontrollutvalet i god tru om at kommunestyret ville løyva tilstrekkeleg midlar til å gjennomføra forvaltningsrevisjons-arbeid også i 2013, ettersom det er lovfesta å gjennomføra årlege forvaltningsrevisjonar.

Konsekvensar dersom noverande ramme vert oppretthalde:

Kostander med forvaltningsrevisjon av internkontroll er på 270 timer, det vil sei i underkan av kr. 300.000,-. For ein kommune på Kvinnherad sin storleik er dette ei ramme som ein må forventa å ha for eit slikt prosjekt. Kostnader som er ført på 2012 er om lag kr. 70.000,-. Kostnad som står att for 2013 er såleis om lag kr 230.000,- Dette er nettokostnad, i tillegg kjem såleis moms-kostnad med påslag av 25 %.

Prosjektet er i ferd med å ferdigstillast, etter planen skal rapport leverast til kontrollutvalet innan 01.04.2013. Dersom kontrollutvalet skal dekka kostnadane innanfor den ramma som nå er sett, vil det sei at det sannsynlegvis vil bli ei overskridning av ramma på om lag kr. 130.000,- (brutto) i 2013.

Dersom den løyvde ramma vert ståande i heile økonomiplanperioden, og at kontrollutvalet må dekka inn evt. overskridning av sitt budsjett for 2013, i 2014, vil det føra til at kontrollutvalet må skjæra ytterlegare ned på lovplagde oppgåver. Lovpålagt oppgåve med forvaltningsrevisjon og selskapskontroll vil det i alle høve ikkje vera rom for.

Kva er kontrollutvalet sine pålagde oppgåver ?

Her viser ein igjen til reglementet for kontrollutvalet:

«§ 3 Kontrollutvalet sine oppgåver - Arbeidsområde og saksgang

Kontrollutvalet sine oppgåver er gitt i kommunelova kap. 12, forskrift om kontrollutval og forskrift om revisjon.

Kommunestyret kan be utvalet utføra særskilte tilsynsoppgåver på sine vegne.

Kontrollutvalet skal i følgje kommunelova sørge for at følgjande oppgåver vert utført:

- **Rekneskapsrevisjon, sjå til at rekneskapen vert revidert på ein trygg måte, gje fråsegn til årsrekneskapen for kommunen og sjå til at revisor og kommunestyret sine merknader vert følgt opp.**
- **Forvaltningsrevisjon, som er systematiske vurderingar av kommunen sin økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnadar. Kontrollutvalet skal utarbeida plan for forvaltningsrevisjon, som skal leggast fram for kommunestyret til vedtak.**
- **Utvælet skal rapportera resultata av gjennomførte forvaltningsrevisjonar til kommunestyret.**
- **Selskapskontroll, som inneber å føra kontroll med forvaltinga av kommunen sine interesser i selskap. Kontrollutvalet utarbeider plan for selskapskontroll, som skal leggjast fram for kommunestyret til vedtak. Vidare skal utvælet sørge for å få gjennomført selskapskontrollar i samsvar med planen, og rapportera til kommunestyret om gjennomførte selskapskontrollar.**
- **Granskingar eller undersøkingar. Kontrollutvalet kan på eige initiativ eller etter vedtak i kommunestyret føreta granskingar eller undersøkingar av kommunen si verksemد, jf § 77, pkt. 7 i Kommunelova.**

- *Kontrollutvalet skal sjå til at forvaltninga av kommunen sine verdiar er forsvarleg sikra ved eit forsvarleg internt kontrollopplegg.*
- *Kontrollutvalet gjev fråsegn til kommunestyret om rekneskapen, med kopi til formannskapet.*

Kontrollutvalet skal leggja fram Plan for forvalningsrevisjon og Plan for selskapskontroll til kommunestyret. Det er kommunestyret som vedtek desse planane.»

Dersom kommunestyret går inn for at den ramma som er gjeve for kontrollutvalet sitt budsjett skal fasthaldast, så ber kontrollutvalet om at kommunestyret peikar på dei oppgåvane som kontrollutvalet skal velja vekk.

Konklusjon:

Det kan sjå ut til at ein av grunnane for at situasjonen som har oppstått med kontrollutvalet sitt budsjett kan vera at det har vore gjeve for dårlig informasjon om både kva som er kontrollutvalet sitt ansvar og kva oppgåver som er lagt til dette utvalet i følgje lovverket. Det har vore gjeve slik informasjon. Til dømes har kontrollutvalsleiar og sekretariatet presentert kontrollutvalet sine oppgåver for kommunestyret i møte 22.03.12. Vidare har kontrollutvalsleiar ved fleire høve prøvd å gje kommunestyret aktuelle saks-opplysningar.

Kontrollutvalet må syta for at kommunestyret får tilstrekkeleg informasjon om kva oppgåver kontrollutvalet har, og kva ansvaret til utvalet omfattar. Kontrollutvalet bør gje ein uttale til saka i sitt møte 18.03.13. Denne uttalen bør sendast ut til kommunestyret så snart som råd etter kontrollutvalet sitt møte, slik at medlemmane i kommunestyret får høve til å lesa uttalen frå kontrollutvalet, og kontrollutvalet sitt saksframlegg før møte 21.03.13.

FORSLAG TIL UTTALE FRÅ KONTROLLUTVALET TIL KOMMUNESTYRET.

Sekretariatet vel å ikkje koma med forslag til uttale i saka.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Kari Nygard
Seniorrådgjevar

VEDLEGG I SAKA:

- SAKSFRAMLEGG TIL FSK-MØTE 07.03.
- VEDTAK I FSK-MØTE 07.03.
- SÆRUTSKRIFT sak 04/13 fra KUV-MØTE 18.02.13
- NOTAT OM KUV-BUDSJETT
- BUDSJETT FOR KUV FOR 2013
- KUV sitt framlegg til budsjett for 2013

Saksframlegg

Kvinnherad kommune

Saksmappe

Saksbehandlar

2011/3799-33

Kjell Odd Nygård

Saksgang		
Saksnr	Utval	Møtedato
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

Søknad om revidert budsjett for kontroll og tilsynsarbeidet i 2013.

Innstilling frå rådmannen:

Saksutgreiing:

I møte den 18.02.13 vedtok Kontrollutvalet mellom anna følgjande:

- *Sekretariatet får i oppgåve å ta føring av moms opp som spørsmålstilling med økonomisjefen. Om det ikkje let seg gjera å føra tilbake moms på annan post i rekneskapen, ber kontrollutvalet om at det vert utarbeida sak om ekstraløyving til kontrollutvalet til neste møte.*
- *Prosessen med budsjett for kontrollutvalet skal leggjast opp på same måte til hausten, og at budsjettframlegget frå kontrollutvalet skal sendast til kommunestyret ved ordførarar. Budsjettframlegget frå kontrollutvalet skal så takast opp før kommunestyret tek opp totalbudsjettet for kommunen.*

Vedtaket med saksutgreiing, budsjett og rekneskap følgjer vedlagt.

Jfr. vedlegg.

Kontrollutvalet er kommunestyret sitt kontrollorgan og såleis er det ingen formell kontaktline mellom kontrollutvalet og den kommunale administrasjonen. Denne saka blir difor lagt fram utan innstilling frå rådmannen.

Med bakgrunn i første punkt i vedtaket til kontrollutvalet vil rådmannen likevel peike på følgjande:

- Lov om meirverdiavgift gjeld også for kommunane, og i tråd med sentralt regelverk skal det difor budsjetterast med moms så vel i driftsbudsjettet som i investeringsbudsjettet. Inntektsføring av all momskompensasjon skal skje samla for heile kommunen. Momskompensasjon drift blir ført som inntekt og nytta til delfinansiering av drifta, medan momskompensasjon investering også blir ført som inntekt i driftsbudsjettet og deretter gradvis overført frå drift til investering. Frå 2014 skal alle momskompensasjon knytt til investering først først samla i driftsbudsjettet og så overførast til investeringsbudsjettet for delfinansiering av investeringane.
- Kommunestyre vedtok den 22.06.2006 at slik samla føring av all momskompensasjon også skal gjelde i Kvinnherad.

- Kommunestyret vedtok den 20.12.2012 mellom anna budsjett 2013 og økonomiplan 2013–2016. All momskompensasjon vart i tråd med gjeldande regelverket ført samla som del av kommunen sine driftsinntekter.
- Verken økonomisjefen eller andre av rådmannen sine underordna er tillagt mynde til å overprøve kommunestyret sine vedtak. Ei av oppgåvene til kontrollutvalet er å sjå til at så ikkje skjer.
- Når det gjeld budsjettet til kontrollutvalet står det følgjande i pkt. 52 i budsjettvedtaket:
Budsjettet til kontrollutvalet blir på 827 000,- kr i heile økonomiplanperioden.
- Når det gjeld overskridning av tildelte rammer står det følgjande i pkt. 17 i budsjettvedtaket:
Dei verksemde som overskrid tildelte rammer skal i åra etter dekke inn overskrida.

Med bakgrunn i andre punkt i vedtaket til kontrollutvalet vil rådmannen peike på følgjande:

- I tråd med kommunelova § 8 og reglement for politiske organ i Kvinnherad kommune godkjent den 24.05.2012, skal formannskapet utarbeide årsbudsjett og økonomiplan for kommunestyret. Til å hjelpe formannskapet i dette arbeidet skal rådmannen utarbeide forslag til saldert grunnlag.
- I det godkjende reglementet for politiske organ står mellom anna følgjande om kontrollutvalet sitt budsjett:

Kontrollutvalet gjev tilråding om budsjett for drift av kontrollutvalet. Denne tilrådinga vert av formannskapet vurdert innarbeidd i formannskapet sitt samla framlegg til budsjett.

Tilrådinga frå kontrollutvalet skal følge budsjettsaka til kommunestyret.

Denne framgangsmåten vart nytta ved utarbeiding av budsjett 2013 og økonomiplan 2013-2016.

Uttale frå Eldrerådet:

Ikkje aktuelt

Uttale frå Rådet for dei funksjonshemma:

Ikkje aktuelt

Økonomisk konsekvens:

170 000,- kr i auka driftsutgifter.

Miljømessig konsekvens:

Ikkje aktuelt.

Vedlegg:

Særutskrift av kontrollutvalsak 04/13 Melding vedkomande budsjett for kontrollutvalet for 2013.

VEDTAK I FSK-MØTE 07.03.13

PS 2013/20 Søknad om revidert budsjett for kontroll og tilsynsarbeidet i 2013. Behandling i Formannskapet den 07.03.2013

FRAMSETT FORSLAG FRÅ:

Elisabeth Eide Tharaidsen (Frp) / Kjell Yri (V) / Arve Opsanger (Ap) / Knut Prestnes (U):

1. Vedtak i pkt. 52 i budsjett /økonomiplan vedtaket 2013-2016 presiserast:
Budsjettet til kontrollutvalet blir på kr. 827.000,- inkl. moms i heile økonomiplanperioden.
2. I reglementet til Kvinnherad kommune står mellom anna følgjande om kontrollutvalet sitt budsjett:

Kontrollutvalet gjev tilråding om budsjett for drift av kontrollutvalet. Denne tilrådinga vert av formannskapet vurdert innarbeidd i formannskapet sitt samla framlegg til budsjett. Tilrådinga frå kontrollutvalet skal følgje budsjettsaka til kommunestyret.

Forslaget frå Kontrollutvalet skal difor takast opp saman med resten av budsjett og økonomiplan.

- Forslaget frå Frp m/fl. samrøystes

Innstilling frå Formannskapet den 07.03.2013

1. Vedtak i pkt. 52 i budsjett /økonomiplan vedtaket 2013-2016 presiserast:
Budsjettet til kontrollutvalet blir på kr. 827.000,- inkl. moms i heile økonomiplanperioden.
2. I reglementet til Kvinnherad kommune står mellom anna følgjande om kontrollutvalet sitt budsjett:
Kontrollutvalet gjev tilråding om budsjett for drift av kontrollutvalet. Denne tilrådinga vert av formannskapet vurdert innarbeidd i formannskapet sitt samla framlegg til budsjett. Tilrådinga frå kontrollutvalet skal følgje budsjettsaka til kommunestyret.

Forslaget frå Kontrollutvalet skal difor takast opp saman med resten av budsjett og økonomiplan.

Til: Kvinnherad kommune v/økonomisjef

SÆRUTSKRIFT

Sakshandsamar Nygard, Kari

Saksgang	Møtedato	Saknr.
Kontrollutvalet	18.02.13.	04/13

04/13 MELDINGAR

VEDKJEM BUDSJETT FOR KONTROLLUTVALET FOR 2013.

Denne meldinga vart lagt fram og handsama i møte:

Nr.	Melding frå:	Melding vedr.:
1	Kommunestyret	<p>Aktuelle vedtak å mælda til kontrollutvalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedtak i sak vedr. budsjett for kontrollutvalet for 2013. Det er gjeve ei ramme på kr. 827.000,- (brutto) for 2013, og kontrollutvalet får fullmakt til å organisera kontrollarbeidet innanfor budsjetttramma. • Oppsett budsjett for kontrollutvalet sitt budsjett for 2013. • Notat som syner budsjettstoda for kontrollutvalet var og lagt fram. <p>Ordførar var med i drøftinga av denne saka. Det vart drøfta at moms er lagt inn som del av ramma, og difor reduserer disponibelt budsjett med kr. 170.000. Ordførar opplyste at moms-spørsmålet ikkje hadde vore drøfta då kommunestyret gjorde vedtak, men at oppfatninga var at kontrollutvalet skulle <u>disponera</u> ei ramme på kr. 827.000.</p> <p><u>Konklusjon:</u> Sekretariatet får i oppgåve å ta føring av moms opp som spørsmålstilling med økonomisjef. Om det ikkje let seg gjera å føra tilbake moms på annan post i rekneskapen, ber kontrollutvalet om at det vert utarbeida sak om ekstraløyving til kontrollutvalet til neste møte.</p> <p>Prosessen med budsjethandsaminga i formannskap / kommunestyre vart gjennomgått og drøfta. Ein drøfta og korleis denne prosessen skal gjennomførast for seinare år. I forståing med ordførar skal sak om budsjett til kontrollutvalet takast opp før totalbudsjettet til kommunen.</p> <p><u>Konklusjonen</u> vart at prosessen skal leggast opp på same måte til hausten, og at budsjettframlegget frå kontrollutvalet skal sendast til kommunestyret ved ordførar. Budsjettframlegget frå kontrollutvalet skal så takast opp <u>før</u> kommunestyret tek opp total-budsjettet til kommunen.</p>

VEDTAK: Vedr. melding nr. 1: Budsjett for kontrollutvalet.

- Sekretariatet får i oppgåve å ta føring av moms opp som spørsmålstilling med økonomisjef. Om det ikkje let seg gjera å føra tilbake moms på annan post i rekneskapen, ber kontrollutvalet om at det vert utarbeida sak om ekstraløyving til kontrollutvalet til neste møte.
- Prosessen med budsjett for kontrollutvalet skal leggast opp på same måte til hausten, og at budsjettframlegget frå kontrollutvalet skal sendast til kommunestyret ved ordførar.
Budsjettframlegget frå kontrollutvalet skal så takast opp før kommunestyret tek opp totalbudsjettet til kommunen.

RETT UTSKRIFT:

DATO: 21.02.2013.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Kopi: Rådmann
Ordførar
Utvalsleiar
Deloitte AS
Postmottak

NOTAT

Til: Kontrollutvalet

Dato: 18. februar 2013

Sakshandsamar: Kari Nygard

Kopi til:

Sak: Vedlegg sak 04/13
Melding nr. 1

BUDSJETT FOR KONTROLL OG TILSYNSARBEIDET 2013

I kontrollutvalet sitt budsjettframlegg for kontroll og tilsynsarbeidet i Kvinnherad kommune for 2013, var kontrollutvalet si tilråding til kommunestyret på kr. 1.073.000,- eks. moms. **Kommunestyret vedtok ei ramme for 2013 på kr. 657.000,- eks. moms.**

Vil gjera merksam på at vedtaket i kommunestyret lyder på kr. 827.000,- som ramme. Men i denne ramma er mva lagt inn. Når mva er lagt inn i ramma, må den også takast ut igjen for å synleggjera kvar som er den reelle ramma. Om ikkje kan det sjå ut for at kontrollutvalet har 170.000,- kr meir i ramma for 2013 enn det dei faktisk har.

Når utgifter til godtgjersle folkevalde, tapt arbeidsforteneste, arbeidsgjevaravgift, kurs / opplæring / konferansar, reiser- og oppholdsutgifter, rekneskapsrevisjon og sekretariatstenester er summert, er det **kr. 119.000,-** igjen til å gjennomføra forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for i 2013.

Kari Nygard
Seniorrådgjevar

1 KVINNHERAD KOMMUNE (2013) - År/Periode 2013 1 - 13	08.02.2013	Buds(end) 2013	Regnskap 2012
Ansvar: 3112 KONTROLLUTVALET			
10803 GODTGJERSLE UTVALSLEIAR	22.100	0	
10804 MØTEGODTGJERSLE	37.000	35.204	
10805 TAPT ARBEIDSFORTENESTE	67.200	5.500	
10991 ARBEIDSGJEVARAVGIFT	17.800	5.730	
11002 AVISER, TIDSSKRIFT, FAGLIT.	5.000	3.300	
11004 ANDRE DATAUTGIFTER	0	5.542	
11206 REISEUTG.IKKJE OPPG.PLIKTIGE	0	8.895	
11213 BOMPENGER (L)	0	192	
11302 DATAKOMMUNIKASJON	0	800	
11400 ANNONSER/REKLAME	7.400	0	
11404 SERVERING	2.100	0	
11500 REISEUTG.IKKJE OPPG.PLIKTIGE	22.000	0	
11501 KURSUTGIFTER	22.000	12.724	
11503 OPPHALDSUTG.IKKJE OPPG.PL.	0	6.600	
11601 KØYREGODTGJERSLE	0	4.222	
11602 DIETTGODTGJERSLE	0	1.024	
11603 OPPHALDSUTGIFTER	0	13.419	
11953 KONTINGENTER	3.400	3.390	
12701 KONSULENTTENESTER	215.000	385.962	
12709 ANDRE KONSULENTTENESTER	100.000	226.020	
13303 ANDRE OVERFØRINGAR TIL FYLKET	136.000	92.895	
14291 MVA UTENFOR MVA LOVEN	170.000	178.493	
Sum utgifter	827.000	989.912	
Sum ansvar: 3112 KONTROLLUTVALET	827.000	989.912	
T O T A L T	827.000	989.912	

Formel	Tekst	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Merknader
	Godtgjersle folkevalde (6 møter pr. år)	20 907	59 100	Leiar kr 22.100,- pr. år, medl. Kr 7.400,- pr. år
	Tapt arbeidsforteneste	50 002	60 000	Uleg. inntil kr 1.500,- / legitimert innt. Kr 3.000,- pr. dag
0,12	Feriepengar, 12% av tapt arb.fort.		7 200	
0,141	Arbeidsgjevaravgift 14,1 %	9 998	17 800	
0,13	Servering på møta	2 101	2 100	Kontrollutvalsmøter
0,25	Div.kontorutgifter, lysing av møter	7 354	7 400	For kontrollutvalet + Kunngjering av møter
0,25	Kurs/opplæring/konferanse	21 012	22 000	Fagkonferanse / kurs / folkevaldopplæring
0,07	Reise- og oppholdsutgifter	21 012	22 000	Reise i samband med kurs / opplæring
0	Kontingentar	0	3 400	Kontingent Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)
0,25	Abonnement	4 728	5 000	Kommunerevisoren (kr 350,- pr. år) og Kommunal Rapport til utvalsleiar
0,25	Kjøp av sekretariatstenester	124 025	136 000	SSB-auke i høve til det kontrollutvalet tilrådde som budsjett for 2012
0,25	Kjøp av revisjonstenester	462 275	631 100	I tråd med revisjonsavtale, og omfattar fastpris på rekneskapsrevisjon og ramme på 400 timer til prosjektarbeid (forv.revisjon og sels.kontroll)
0,25	Ekstra tiltaksmidlar / konsulentutg.	210 125	100 000	For uforutsette prosjekt innan forvalningsrevisjon og selskapskontroll, samt oppgåver for kontrollutvalet utanom det planfesta
	Meirverdiavgift	209 122	227 200	
	Moms-kompensasjon	-209 122	-227 200	
	TOTALT	933 539	1 073 100	